

CUMHURİYET DÖNEMİNDE TİYATRO

Bu dönemde tiyatro ile ilgilenen sanatkar sayısının çokluğu, konu yelpazesinin genişliği ve sahneleme imkânlarının fazlalığı bu türün zirve dönemini yaşamasını sağlamıştır.

1. Olay örgüsü insana özgü bir gerçekliği ifade etmek üzere düzenlenir.
2. Toplumdaki değer çatışması somutlaştırıldı.
3. Osmanlı tarihine özgü önemli şahsiyetler ve olaylar yorumlanır.
4. Adet ve geleneklerden yararlanır.
5. Sosyal sorunları sergileyen olay ve kişilere önem verilir.
6. Aile başta olmak üzere sosyal kurumlardaki her türlü değişme sahnede gösterilir.
7. Geleneksel seyirlik oyunları toplumcu gerçekçi bir tavırla yorumlanır.

TİYATRO SANATÇILARI:

1-MUHSİN ERTUĞRUL

*Çağdaş Türk tiyatrosuna yönetmen ,oyuncu çevirmen olarak olağanüstü katkılarda bulundu

*Tiyatroyu sağlam temeller üzerine oturttu. Batının tiyatro kültürünü aktardı

*Tiyatroyu halka açtı yazılarıyla bu türün gelişmesine katkılar getirdi

* “İnsan ve Tiyatro Üzerine Gördüklerim” ve “Benden Sonra Tufan Olmasın” bu alandaki yapıtlarıdır

2-RECEP BİLGİNER:

*Cumhuriyet dönemi tiyatro yazarlarındandır.

*Gazeteciliğe 1944 de Vatan’da başlayan sanatçı “Akın” ve “Tasvir” gazetelerinin yanında “Düşünce” ve “Yeni Çağ” adlı dergileri çıkardı. Tarihsel içerikte oyunlar yazdı.

*Bu oyunlarında ülkenin sorunlarını toplumcu bir bakış açısıyla ortaya koydu.

Teknik ustalığın göze çarptığı oyunlarında Güneydoğu köylerinde yaşanan olayları anlattı.

OYUNLARI: “Gazeteciden Dost”,Sarı Naciye,”Politikada Bir Sarı Çizmeli,”İnsan Bir Düşünceci,””Unutulmasınlar Diye” türündeki yapıtlarıdır.

3-TURGUT ÖZAKMAN

*Çağdaş Türk tiyatrosunun önemli adlarındandır çağa ayak uydurdu kendini sürekli yeniledi belli bir biçim kalıbına bağlı kalmadan denemeler yazdı.

*Bir gülme anlayışını tiyatroya başarıyla uyguladı. Oyun kişilerini kendi kişiliklerine aykırı düşürmeden zekice konuştu.

Oyunları:”Pembe Evin Halleri”,Duvarın Ötesi”,”Babamla Birlikte”,”Fehim Paşa Konağı”,”Töre”,”Deliler”,”Şu Çılgın Türkler” belgesel roman türündeki yapıtlarıdır.

4-REFİK ERDURAN

*Yüksek öğrenimini tiyatro tarihi ve dramatik edebiyat alanlarında yaptı.”Çağlayan yayınevi”ni kurdu.

*Gülmece öyküleri ve tiyatro eleştirileri yazdı.”Dolmuş” ve “Akbaşa” dergilerinde gülmece yazıları yayımladı.

*Oyunlarında toplumsal bozuklukları eleştirdi, kurumların kişilerin gülünç yanlarını ortaya koydu.

Oyunları: Bir Kilo Namus, Cengiz Han’ın Bisikleti, Uçurtmanın Zinciri, Direkler Arasında, Canavar Cafer

Anı; Gülerek
roman; Yağmur Duası.

5-AZİZ NESİN

Sabahattin Ali’yle Marko Paşa dergisini çıkardı. Çeşitli gazetelerde fıkra yazarlığı yaptı.

*Sanata şiirler ve gerçekçi öykülerle başlamıştı, dünyaca tanınan bir gülmece yazarıdır.

*Toplumun aksayan yergiye elverişli olaylarını gülmececinin gereği abartmalarla verdi.

***Şiirleri:** Sondan Başa, Sevgiyle On Ölüme Beş Kala

Öyküleri: Deliler Boşandı, Ah Biz Eşekler, Rıfat Bey Neden Kaşınıyor, Gözüne Gözlük

romanları: Zübük, Yaşar Ne Yaşar Ne Yaşamaz, Şimdiki Çocuklar Harika.

oyunları: Elimden Tut Rovni,Hadi Öldürsene Canikom
gezi:Dünya Kazan Ben Keççe.

6- TURAN OFLAZOĞLU

* Cumhuriyet dönemi önemli sanatçılarındandır. Oyunlarıyla tanındı.

2001 yılında Türkçeyi en iyi kullanan yazar ödülünü aldı.

Oyunları:Keziban,Elif Ana,Sokrates Savunuyor,Yine Bir Gülnihal,Korkut Ata.

7- ORHAN ASENA

1. Edebiyata lise yıllarında başlayan yazar, uzun süre şiirler yayınladıktan sonra, kendini tamamen tiyatroya verdi.

2. Psikolojik ve toplumsal alanları da kapsayan konuları eserlerinde ele almıştır.

3. Çeşitli ödüller aldı. 2011 ‘de öldü.

OYUN: Tanrı ve İnsanlar, Hürrem Sultan, Tohum ve Toprak, Fadik Kız, Simavlı Şeyh Bedrettin, Atçalı Kel Mehmet, Ölü Kentin Nabızı

8-CEVAT FEHMİ BAŞKUT:

*Konularını insanlar arasındaki çatışmalardan almış oyunları ile tanınır.

OYUNLARI: Paydos, Buzlar Çözülmeden, Ayarsızlar, Kleopatra’nın Mezarı, Hacı Kaptan, Harputta Bir Amerikalı

9-GÜNGÖR DİLMEN

*1959 Sinema-Tiyatro Dergisi’nin açtığı yarışmada, yazdığı tek perdelik oyun **Midas’ın Kulakları** ile birincilik ödülünü kazandı.

*1960’da İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Klasik Filoloji bölümünden mezun olmuştur.

*Halen İstanbul üniversitesi Devlet Konservatuvarı Tiyatro Bölümü’nde öğretim görevlisi olarak çalışmaktadır.

10-HALDUN TANER

*Öykü ve tiyatro alanındaki eserleriyle tanınmıştır.

*Gücünü gözlem, mizah ve yergiden alan konuları büyük şehrin tipik ve türedi yaşamlarından gelme öyküler yazmıştır.

*Canlı, nükteli, meddah konuşmaların Kaçan kahramanlarını kendi ağızlarıyla konuşturan bir anlatımı vardır.

*Sanatçı son zamanlarında epik tiyatrolar da yazmıştır.

ÖYKÜ: Yaşasın Demokrasi, Şişhane’ye Yağmur Yağıyordu, Ayışığında Çalış-kur, Konçınalar

OYUNLARI: Keşanlı Ali Destanı, Gözlerimi kaparım Vazifemi Yaparım, Dev Aynası

11-NEZİHE ARAZ

*Cumhuriyet dönemi araştırma ve oyun yazarıdır.

OYUNLARI: Akıllı Tavşan ve Güçlü Aslan, Sihirli Fındıklar, Bozkır Güzellemesi, Cahide, Afife Jale...

NECİP YAĞCI

GAZİANTEP VEHBİ DİNÇERLER FEN LİSESİ
EDEBİYAT ÖĞRETMENİ